

КазНУ – драйвер инновационного развития

КазНУ им. аль-Фараби нацелен войти в топ лучших вузов мира. «Ведущие университеты мира, формируя человеческий капитал и являясь точками роста инновационной экономики, определяют развитие своих стран и целых регионов», - сказал на ежегодной отчетной встрече перед населением ректор университета академик Галым Мутанов.

ЫНТЫМАҚТАСТЫҚ КӨКЖИЕГІ КЕҢЕЮДЕ

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-ға Венгрия ректорлары конференциясының құрметті президенті, доктор Габор Кестели-Сабо бастаған делегация келді.

Венгерлік қонақтар ахуалдық басқару орталығына, бизнес құзыреттілікті дамыту кластеріне және университет мұражайына барды. Жоғары оқу орнының басшылығымен кездесу барысында ынтымақтастықтың ықтимал бағыттары, атап айтқанда, студенттер үшін бірлескен жазғы мектептер ұйымдастыру, бакалаврлар, магистранттар және докторанттармен алмасуды арттыру қажеттілігі, ғылыми-зерттеу тағылымдамалар мүмкіндігі, әріптестік докторлық бағдарламалар жүргізу, соның ішінде инновациялық әзірлемелер саласында, академиялық ұтқырлықты дамыту мәселелері талқыланды.

Жалғасы 3-бетте

MIAS БИЗНЕС-МЕКТЕБІ

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ экономика және бизнес жоғары мектебінде Чех техникалық университеті MIAS Бизнес мектебінің өкілдерімен кездесу өтті.

Халықаралық ынтымақтастық жөніндегі кеңсенің бас менеджері Милош Крежи Чехиядағы жетекші болып табылатын Чех техникалық университетінің қызметі туралы презентацияны ұсынды.

Кездесуге қатысушылар ынтымақтастық мәселелерін егжей-тегжейлі талқылады және де келесі бағыттар бойынша жұмыс істеуге келісті. Атап айтар болсақ, ЭЖБЖМ докторанттары үшін шетелдік кеңесшілер ретінде STU ғалым-зерттеушілерін тарту, инновация және кәсіпкерлік бойынша MIAS Business School жазғы мектебіне қатысу, магистранттар үшін ғылыми-зерттеу тағылымдамасын ұйымдастыру мүмкіндігі, халықаралық гранттық конкурстарға бірлескен өтінім беру, екі дипломды бағдарлама құру мәселелерін одан әрі қарастыру үшін "Инновациялық менеджмент" және "жобаларды басқару" білім беру бағдарламалары бойынша оқу жоспарларын талқылады.

Экономика және бизнес саласындағы еуропалық университеттермен ынтымақтастық факультеттің интернационалдандыру стратегиясының бір бөлігі болып табылады.

Экономика және бизнес жоғары мектебі

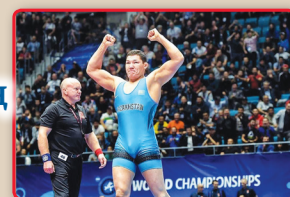
Продолжение на 2 стр.

Руководитель ведущего вуза страны подробно рассказал общественности о направлениях деятельности университета, его достижениях и стратегических задачах, стоящих перед многотысячным коллективом ученых, преподавателей и студентов.

В 2019 году КазНУ в международном рейтинге QS первым из вузов Центральной Азии занял 207 место среди лучших университетов мира, являясь лидером среди высших учебных заведений постсоветского пространства и исламского мира. Трансформация КазНУ в исследовательский университет мирового класса сегодня происходит в рамках концепции «Университет 4.0», разработанной и внедряемой КазНУ на основе инновационной платформы «al-Farabi University Smart City». «Университет 4.0» базируется на симбиозе высокотехнологической и духовно-нравственной платформ и нацелен на воспитание нового поколения высококлассных специалистов как граждан страны и мира. Возглавляющий вот уже три срока подряд Глобальный хаб Программы ООН «Академическое влияние» по устойчивому развитию КазНУ им. аль-Фараби представил свою модель «Университета 4.0» в штаб-квартире ООН в Нью-Йорке, где она была рекомендована для широкого распространения на международном уровне.

В рамках развития высокотехнологической платформы КазНУ «построил» цифровой университет, признанный компанией «Майкрософт» одной из лучших практик. Внедрены новые образовательные программы, учитывающие современные потребности общества и будущие тренды, такие как «Е-коммерция», «Цифровая лингвистика», «Big data», «Искусственный интеллект», «Геоинформатика», «Интеллектуальная собственность», «Интернет вещей», «Биоинформатика». Запущена первая на постсоветском пространстве магистерская программа по исламским финансам, разработанная совместно с МФЦА Астана и Университетом Бенхалиф (Катар).

Учеными университета выполняются порядка 460 научных проектов, общий объем финансирования которых достиг более 4,6 млрд. тенге, из которых около 1 млрд. приходится на хоздоговорные работы. За последние 5 лет количество запатентованных научно-исследовательских и опытно-конструкторских разработок возросло более чем на 40%. Университет признан лидером среди вузов страны по количеству публикаций в ведущих журналах по версии двух ведущих международных баз данных – «Web of Science» и «Scopus».

Продолжение. Начало на 1 стр.

КазНУ – драйвер инновационного развития

Каждая пятая публикация казахстанских авторов в высокорейтинговых научных изданиях – это вклад ученых КазНУ. Ведущий университет Казахстана одним из немногих вузов на постсоветском пространстве запустил в космос первые казахстанские наноспутники – «Аль-Фараби-1» и «Аль-Фараби-2». Идет работа над созданием международного IT-технопарка «Альянса университетов Нового Шелкового пути».

За пять последних лет общий объем площади объектов КазГУграды вырос почти на 50 процентов (110 тыс. кв. м.). Большая часть из них социальные, возведенные на принципах государственно-частного партнерства на сумму более 2 млрд. тенге. В настоящее время ведется работа по привлечению зарубежных инвестиций для строительства современной клиники с научно-исследовательской лабораторией, студенческого общежития и других объектов.

Развивая высокотехнологическую платформу, университет в рамках программы «Рухани жаңғыру» формирует высокие духовно-нравственные ценности молодежи. На достижение качественно нового эффекта в формировании граждан страны и мира нацелены корпоративная идеология и прорывные социальные проекты, основанные на стандартах

высокой этичности и добропорядочности. Созданный в КазНУ антикоррупционный научно-образовательный кластер, стал ключевым интеллектуально-аналитическим центром Казахстана по формированию антикоррупционной культуры молодежи. Особое значение придается социальной поддержке талантливых студентов. В университете реализуется социальный пакет, благодаря которому ежегодно свыше тысячи студентов из социально-уязвимых групп, обучающихся на «отлично» и «хорошо», а также дети сотрудников КазНУ пользуются скидками в оплате за обучение. За последние 3 года университет привлеч извне свыше 700 млн. тенге на социальные стипендии для талантливых студентов из малообеспеченных семей.

Как драйвер общественного развития КазНУ создал социально-гуманитарные центры, которые совместно с государственными структурами осуществляют долгосрочные проекты по решению актуальных проблем общества. В рамках программы «Рухани жаңғыру» КазНУ совместно с Альянсом цивилизаций ООН реализует международный проект «Формирование

граждан добродетельного общества. Миссия современных университетов», к которому подключились зарубежные партнеры КазНУ – члены сети социально-ответственных университетов мира. Создано 12 зарубежных научно-образовательных центров Аль-Фараби, где изучаются казахский язык и культура казахского народа, ведется работа по созданию на их базе филиалов КазНУ. В рамках празднования 1150-летия великого мыслителя аль-Фараби КазНУ доверено проведение ключевых республиканских и международных мероприятий. В предверии данного юбилея университет запускает республиканский челлендж добрых дел «Qaiyymdy Qazaqstan», призванный способствовать формированию созидательной социальной среды.

В ходе отчетной встречи перед населением ректор КазНУ ответил на вопросы представителей СМИ, преподавателей, студентов и их родителей. Во внимание были взяты их пожелания и предложения, даны поручения соответствующим службам.

Соб. корп.

■ QYSQA-NUSQA

Qıyır Shygys kafedrasynyň aǵa oqytýshysy Asia Nýrelova Halyqaralyq Japon qory 2019 jylgy grantynyň iegeri atandy.

24 memleketten kelgen 36 japon tiliniň oqytýshylary jańartylǵan baǵdarlamanyń tuńǵysh qatysýshylary boldy. Baǵdarlamanyń basty maqsaty japon tiliniň qazirgi zamanǵy ádistemesin jan-jaqty qarastyrý, sonymen qatar, til oqydaǵy qajetti biliktilikter – oqý, jazý, estý, sóleýdi damytýǵa qajetti ádis-tásildermen tanystyrdy.

Sonymen qatar, til úiretyde internet resýstaryn, youtube arnalaryn, áleymettik jelilerdi tiimdi paidalaný máselesi jan-jaqty qarastyrýldy. Sondai-aq, ártúrli mádeni, qoǵamdyq is-sharalar uymdastyryldy. Qatysýshylar Kabýki teatryn tamashalap, japonnyń ulttyq kiimi – kimonony kiip, Tokio qalasynyń kórikti jerlerin aralap shyqty. Baǵdarlama sońynda qatysýshylarǵa sertifikat tabystaldy.

V Almaty proshel pervyy Sentralnoaziatski seminar po jýrnalsike «Dostýp k informasi: ýsilenie akademicheskogo vozdeistvia», organizatorami kotorogo vystýpili departament Globalnyh kommýnikasi OON i kafedra pechati i elektronnyh SMI KazNÝ im. al-Farabi.

V rabote seminaru prináli ýchastia eksperty, ýchenye i stýdenty iz Ýzbekistana, Karakalpakstana, Kyrgyzstana i drýgih stran Sentralnoi Azii. V kachestve spikerov vystýpili profesor Ýniversiteta mirovoi ekonomiki i diplomatu Ýzbekistana F.I. Mýminova, predstavitel Nasionalnogo Ýniversiteta Ýzbekistana Ia.M. Mamatova, dekan fakúlteta jýrnalsiki Kyrgyzskogo Nasionalnogo ýniversiteta im J. Balasagyna A.T. Dýyshekeeva, dekan fakúlteta jýrnalsiki imeni al-Farabi KazNÝ S. Medeýbekýly, kotorye rasskazali o problemah dostýpa k informasi v praktike jýrnalsiv, sovremennyh realiah i perspektivah jýrnalsiki. Takje, sotrydnik departamenta sredstv massovoi informasi i kommýnikasi Sidneiskogo ýniversiteta Beate Djozefi, prochitala leksiy dlá býdyshih jýrnalsiv i podelilas svoim opytom.

Shygystany fakúltetiniń dekanı Paltóre Yqtar Moldatóreuly fakúltetimizdiń sheteldik stýdentterimen kezdesý ótkizdi.

Kezdesýge fakúltet dekanynyń ǵylmimnovasialyq jáne halyqaralyq bailany jónindegi orynbasary, «Jas ǵalymdar keńesiniń» tóraǵasy, kafedra meńgerýshileriniń ǵylmimnovasialyq jáne halyqaralyq bailany jónindegi orynbasarlary qatysty. Dekan, eń aldymen, stýdentterdi jańa oqý jylymen quttyqtap, árqaisysymen jeke tanysyp ótti. Stýdentterdiń arasynda Qytaı Halyq Respýblikasy, Ózbekstan respýblikasy, Birikken Arab Ámirliǵi jáne Iordania koróldiginiń ókilderi boldy. Sheteldik azamattarǵa qatysty elimizde júry tártibi men ýniversitetge oqý úderisine bailany erejelermen tanystyryp ótip, kez-kelgen máseleler týndaǵan jaǵdaıda ýniversitet, fakúltet tarapy qoldaı kórsetýge daıyn ekendigin, ári sheteldik stýdenttermen tyǵyz bailanysta bolatynyn atap ótti. Kezdesý barysynda stýdentter oqý úderisine bailanysty birqatar máselelerin atyp, fakúltetniń, jalpy ýniversitet bashlyǵynyń qoldaı kórsetip jatqanyna óz rizashylyqtaryn bildirdi.

Жалғасы. Басы 1-бетте

ЫНТЫМАҚТАСТЫҚ КӨКЖИЕГІ КЕҢЕЮДЕ

Венгрия ректорларының конференциясы қоғамдық ұйым болып табылады, онда мемлекеттің жоғары білім берудің барлық жүйесі ұсынылған.

"Біз ҚазҰУ басшылығын ағымдағы жылдың желтоқсан айында Будапештте өтетін ректорлар Форумына шақырамыз. Венгерлік жоғары оқу орындарымен жеке қарым - қатынас жасау, тәжірибе алмасу және білім беру кеңістігіндегі өзара қарым - қатынасты нығайту, бірлескен ғылыми-зерттеу бағдарламалары мен жобаларға жаңа мазмұн беру мүмкіндігі ұсынылады", – деп атап өтті Кестели-Сабо мырза.

Айта кету керек, ҚазҰУ Венгрияның 7 жоғары оқу орнымен жұмыс істейді, Эразмус+ аясында Шопрон университетімен жұмыс жалғасуда.

Өз тілшімізден

Глава государства Касым-Жомарт Токаев выступил с Посланием народу Казахстана «Конструктивный общественный диалог – основа стабильности и процветания Казахстана». Символично, что это событие произошло спустя всего несколько дней после празднования Казахстаном Дня Конституции. Все Послание Президента проникнуто духом и буквой Основного Закона, развивает и претворяет в жизнь его положения.

Особо подчеркнем, что красной нитью в Послании проходит идея о защите и обеспечении прав человека, о развитии гражданского общества, о подотчетности государственных органов обществу.

В Послании подчеркивается, что Казахстан в период независимости достиг значительных успехов. Достижения Казахстана в экономической области, политике, социальной сфере, укреплении на международной арене были обусловлены мудрой политикой Первого Президента РК – Лидера нации Н.А. Назарбаева. «За эти годы под руководством Елбасы Нурсултана Абишевича Назарбаева наша страна превратилась в стабильное и авторитетное в мире государство... Наш путь развития получил признание во всем мире как казахстанская модель, или модель Назарбаева».

Послание Президента РК охватывает целый комплекс проблем и задач, стоящих перед казахстанским обществом в современный период, и которые необходимо решать для поступательного развития экономики, развертывания демократических процессов в стране, совершенствования республиканского законодательства, усиления эффективности функционирования всех звеньев государственного аппарата.

Как подчеркнул Касым-Жомарт Кемелевич, одной из первоочередных задач развития нашей государственности является не только реформирование государственного аппарата, но и эффективная обратная связь с населением.

В первую очередь Президент РК предлагает новый тезис: «Современное эффективное государство. «Сильный президент – влиятельный парламент – подотчетное правительство». Здесь заложена идея об ответственности всего государственного механизма за принимаемые решения. Предлагается концепция «Слышащего государства», которое оперативно и эффективно реагирует на все конструктивные запросы граждан.

Общественный диалог, открытость, оперативное реагирование на нужды людей являются главными приоритетами в деятельности государственных органов.

Особое внимание в Послании уделяется обеспечению прав и безопасности граждан. В Послании отмечается, что в настоящее время проводятся глубокие реформы судебной и правоохранительной систем. Необходимо осуществить ряд серьезных мер по улучшению качества судебных решений.

Особо подчеркнем идею о том, что все противоречия и неясности законодательства должны трактоваться в пользу граждан. Данное положение отвечает принципам правового государства в полной мере.

В Послании Президента выражается острая озабоченность защитой прав человека от таких тяжких преступлений как сексуальное насилие, педофилия, распространение наркотиков, торговля людьми, бытовое насилие против женщин, браконьерство. Именно поэтому

СОВРЕМЕННОЕ ЭФФЕКТИВНОЕ ГОСУДАРСТВО

предлагается ужесточить наказание за эти виды тяжких преступлений. Особенно это касается прав детей. В полной мере поддерживаем эти инициативы главы государства.

Обращает внимание озабоченность главы государства вопросами системной борьбы с коррупцией.

Основные проблемы, затронутые в Послании Президента РК народу Казахстана, касаются социальной сферы. Эти проблемы касаются каждого гражданина непосредственно, их решение отразится на жизни, образовании, здоровье, развитии духовного мира каждого человека.

Для развития и укрепления всех отраслей экономики, повышения благосостояния всех казахстанцев, укрепления международного имиджа страны важное значение имеет уровень образованности населения. Вопросам образования в Послании Президента уделено особое внимание. Президент поднимает вопросы укрепления сельских школ, уравнивания уровня сельского и городского среднего образования. «Необходимо отбирать талантливых сельскую молодежь и готовить ее для обучения в отечественных и зарубежных вузах. Поручаю Правительству разработать Дорожную карту по поддержке одаренных детей из малообеспеченных и многодетных семей».

Особый акцент Президентом был сделан на качестве высшего образования. Основной задачей высших учебных заведений страны является подготовка высококвалифицированных специалистов, отвечающих требованиям и вызовам современного мира, обладающих высоким гражданским сознанием, антикоррупционной культурой, истинных патриотов своего Отечества.

Огромная работа в данном направлении проводится профессорско-преподавательским составом под руководством ректора КазНУ имени аль-Фараби Г.М. Мутанова.

В университете реализуется проект «Университет вне коррупции». Особый интерес вызывают разработки

КазНУ по реализации управления, ориентированного на результат – индикативное планирование, рейтинговая оценка деятельности преподавателей, дифференцированная оплата труда на ее основе, технологии цифровизации университетских бизнес-процессов и создание единой информационно-аналитической системы. С целью формирования добропорядочности и антикоррупционного сознания образован научно-образовательный кластер, в рамках которого осуществляют свою деятельность республиканский Проектный офис «Sanaly uraq», НИИ «Антикоррупционных технологий», Школа добропорядочности.

Растет авторитет и узнаваемость университета в международном образовательном и научном пространстве.

В 2019 году КазНУ им. аль-Фараби единственный из вузов Центральной Азии вошел в топ-210 лучших вузов мира в международном рейтинге QS «World University Rankings» и занял 207 место. Только два университета на постсоветском пространстве вошли в эту группу – КазНУ и МГУ им. Ломоносова (РФ).

В целом, внимательное изучение текста Послания Президента РК показывает, что данное Послание содержит конкретные конструктивные механизмы преобразования государства в сильное, профессиональное, эффективное. И в этом обществе каждый человек получит достойную защиту своих прав.

КазНУ имени аль-Фараби, его профессорско-преподавательский состав, студенты, магистранты и докторанты с воодушевлением восприняли Послание Президента РК народу Казахстана и будут вносить свой вклад в решение поставленных задач.

Гулнара УСЕИНОВА,

доктор юридических наук, профессор, заведующая кафедрой теории и истории государства и права, конституционного и административного права

СТРАТЕГИЯ ГОСУДАРСТВА

Главная задача платформы - создание современного эффективного государства с развитой и инклюзивной экономикой, агропромышленным комплексом, сильными регионами, с обеспечением прав и безопасности граждан, и как следствие сильной страной.

На наш взгляд первое Послание Президента имеет ярко выраженную гуманистическую направленность и отвечает чаяниям многих казахстанцев.

Особенный отклик вызывает пункт, касающийся отечественной пенсионной системы. Президент, понимая, что в ней накопились серьезные проблемы, поручил Правительству совместно с Национальным банком провести серьезную работу по повышению эффективности пенсионной системы.

Казахстанцы с воодушевлением

воспримут поручение президента Правительству до конца года проработать вопрос целевого использования работающими гражданами части своих пенсионных накоплений, например, для покупки жилья или получения

образования. Так как на современном этапе работающие могут пользоваться пенсионными накоплениями только после выхода на пенсию.

Также в целях оптимизации затрат и улучшения качества инвестиционного управления активами Касым-Жомарт Токаев поручил Правительству изучить вопрос консолидации внебюджетной системы социального обеспечения путем создания единого социального фонда и введения одного социального платежа.

С заботой о будущем поколении казахстанцев Президент затронул вопрос эффективного использования Национального фонда, и поручил снизить использование средств Национального фонда для решения текущих проблем.

Все положения Послания необходимо внимательно и вдумчиво прочитать всем казахстанцам, так как это стратегия нашего государства на ближайшие годы.

Сауле УДЕРБАЕВА,

кандидат исторических наук, доцент кафедры истории Казахстана

Констатировав факт вступления страны в новый этап реформирования, Президент РК Касым-Жомарт Токаев высказал в своем Послании народу Казахстана свои соображения по реализации общих задач, в частности, президентской предвыборной платформы.

In the year 2020 the Kazakhstan people are going to celebrate the 175 th birthday of the great poet, philosopher, thinker, composer Abai Kunanbayev. The program of celebrations includes a number of events: contests, conferences, “Abai readings”, poetic and literature festivals, Olympiads which will be held in all universities of Kazakhstan.

IF YOU HAVE MADE YOUR AIM TO BE A WORTHY MAN. ABAI

who acquainted the Kazakhs with Pushkin, Lermontov, Krylov, Gete, Geine and others.

Abay is one of the greatest humanists of the past. To affect the minds and feelings of people, to improve society by means of poetic words, a deep respect for the dignity of man - this is what is characteristic of Abay-humanist. He constantly appeals to young generation trying to pass on to his young contemporaries and future generations of the country his thoughts, ideas, his understanding of life. He believes that changing life and fate of the people to the better is possible through education and knowledge, through self-improvement and self-education of a person. In one of his poems we read the following lines:

In the main noble labour is growing grain
And gaining education while you are young and green”.

The basic ethical ideal in Abai’s poetry is the following formula of morality: “Adam bol!” (Be a man!). This moral principle runs through nearly all his poetry. The ethical meaning of this formula consists in high appreciation of the purpose of man on Earth. “Adam bol!” means be a worthy man, gain education, be honest and industrious, be a good citizen, a useful member of a society. In his understanding, man should combine in his personality reason and humanness, hard work and education, friendship and love. He did not tire of reminding his contemporaries that:

The sun and moon are the decoration of heaven; forests and berries are the decoration of the mountains, and the decoration of the Earth is Man.

For Abai learning was vital. Being a true patriot of his country Abai believed that as individuals in a society become more knowledgeable and hard-working then entire population will become more knowledgeable and hard-working,, that development of art and science, hard and creative work of every member of the society will contribute to the advancement of the whole country. He claimed that only through learning the culture and history of other nations it is possible to protect and support one’s own people.

Abai constantly conducts a dialog with his readers, especially, with young people, inviting them to joined-up thinking, analysis and discussion of meaning and purpose of life. In his famous poem about 5 good and bad things Abai warns young people against 5 bad habits and traits of character if they want “to be a worthy man”. They are slander, lies, bragging, dissipation and laziness. And he calls them to practice five good habits and qualities: perseverance, hard work, mindfulness, satisfaction and gratitude.

Five things in life that you should shun and ban.

Five other things there are that you should strive and gain,

If you have made your aim to be a worthy man.

And know – if you try hard your goals you will attain.

The greatest and most important theme in Abai’s works is the poet’s strong wish to

awaken intellect of the young people:

**It is not hard to be a scholar
If you abandon childish games.
The very wish to be a scholar
Is one of life’s most noble aims..**

Many of Abai’s thoughts on moral education of youth have not lost their significance in our days:

The future of every nation and humanity is totally dependent on the young generation. Youth are the backbone of every country. We hope that following Abai’s teachings the young generation of our country will grow up to be highly educated, strong spirited, patriotic citizens of the Republic of Kazakhstan!

**A. MULDAGALIYEVA
A. DJANUZAKOVA**

Lyrics is the mirror of emotional state of man, of his hopes, worries and happy expectations. Abai has opened to the universe the unknown world- the soul of kazakhs, their language of love, happiness, joy and sadness. Abai was the first in Kazakh literature who created love poems full of bliss and rapture. His poetry radiating bright and glowing colors describe the fragile soul of the lover, tender feelings, feelings of longing and speak about the emotions of loving and being loved.

A VALUABLE SOURCE OF WISDOM AND KNOWLEDGE

Love is the greatest God’s gift and Abai declares that that they who never find the love of their lives can not be regarded as a complete men. For Abai love is the living source of light and romance illuminating the whole life of man making it meaningful, purposeful and rewarding. In his poems we read about passion, desire and vulnerability of being in love.

It is our opinion that no other Kazakh poet could so passionately and breathtakingly depict his lover’s beauty as Abai did. Reading his love poetry we are amazed by the description of his sweetheart’s beauty which makes her superior to any other girl. Unfortunately, there is no picture of his sweetheart, but reading his poem we can’t help admiring her sparkling beauty. He uses vivid and colorful similes to depict her brow “proud and clear as polished silver”, her eyes “dark and shed tender light”, her eyebrows “slim, finely arched, like the crescent in the sky”, her cheek” ivory, fresh

roses”, her nose” delicately sculptured”, her teeth “pearls, her laugh “nightingale”.....

She holds herself erect, her walk’s divine, As ripe and hard as apples are her breasts Her body is as pliant as a vine, In beauty rare, indeed, she is invest. There is a childlike softness in her hands, The fingers stranegely capable and strong Her hair which falls in heavy,silken strands,

Is wavy, raven-black and wonderes long. Truly, magic words!!! A masterpiece of love lyrics. Abai uses emotional epithets and unexpected metaphors to express his admiration and love for his sweetheart.

Dilda, Togzhan, Saltanat, Aigerim, Erkezhan, these are the sweethearts to who Abai devoted his unforgettable poems in different periods of his life. All of them have left a noticeable trace in his heart and served an inspiration to create a masterpiece. Reading these poems we get an impression that in each poem he again

experiences the feeling of love for the first time.

Brooding on my hurt,
Longing just for her,
Hoping she’ll send word,
All my thoughts are blurred.
Broken is my heart.
Oh, why did we part?

Here lies my heart.You see blaming,
I cry and moan,
I’m ill lone,
And I entreat:
I’m at your feet,
Abai’s Love lyrics inspires us, makes us better, teach us to love life, people, fosters lofty moral and spiritual qualities

**G. OKUSHEVA
I. ORAZBEKOVA**

Prepared by A.A. MULDAGALIYEVA

The delegation headed by the Honorary President of the conference of rectors of Hungary Kesteli-Szabo visited the KazNU

БІЛІМ МЕН БІЛІКТІЛІК МАҚСАТТАРҒА ЖЕТКІЗЕДІ

Биылғы жыл Елбасының жарлығымен «Жастар жылы» болып белгіленгені баршамызға мәлім. Заман талабына сай білім берудің стратегиялық мақсатын, жауапкершілігін өз мойнына алатын, дарынды жастарды тәрбиелеу, оларға білім беру және оқыту – оқу орындарының басты міндеті. Осы орайда әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің химия және химиялық технология факультетінде студенттерге білім берудің әртүрлі әдістері мен тәсілдері пайдаланылады.

Қазақстан Республикасында жастарға білім беру үдерісі халқымыздың ұлттық салт-дәстүріне, мәдениетіне, экономикасына және саяси өміріне негізделіп іске асырылады. Заңда көрсетілген білім беру жүйесінің негізгі міндеттері – жеке адамның рухани және күш-қуат мүмкіндіктерін ашу, адамгершілік пен салауатты өмір салтының берік негіздерін қалыптастыру, әрбір адамды дамыту үшін жағдайлар жасау; азаматтықты, халықтың, қоғамның және мемлекеттің алдындағы жеке адамның құқылары мен міндеттерін ұғынды, сондай-ақ республиканың мәдени, қоғамдық, экономикалық және саяси өміріне қатысу қажеттігін тәрбиелеу; Республика тұрғындарына жалпы және кәсіптік білім алу үшін мүмкіндіктер жасау; жеке адамның шығармашылық қабілеттерін және эстетикалық тәрбиесін дамыту; қазақ халқының мәдениеті мен дәстүр-салтын оқып-үйрену үшін жағдайлар жасау.

Білім беру саласында жаңа технологияларды тиімді пайдалану арқылы әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің химия және химиялық технология факультетінің студенттерінің пәнге деген қызығушылығы артады, шығармашылық қабілеттері дамиды, оларды ізденуге, алдарына мақсат қоя білуге баулиды. Педагогикалық ізденіс барысында білім алушыларды тәрбиелеу мен оқытуда жаңа әдістемелерді қолдануды оқу үрдісіне енгізудің маңызы ерекше. Сабақтың тиімділігін білім алушылардың қызығушылығын арттыру үшін тақырып материалдарын оқып үйренуде, олардың әртүрлі ізденушілік бағыттағы тапсырмаларды орындауларынан байқауға болады.

Жас ұрпақтың жаңаша ойлануына, олардың біртұтас дүниетанымының қалыптасуында әлемдік сапа деңгейіндегі білім, білік негіздерін меңгеруіне ықпал ететін жанаша білім мазмұнын құру жалпы білім беру жүйесіндегі өзекті мәселе. Қазақстан Республикасының «Білім

туралы Заңында»: «Білім беру жүйесінің негізгі міндеттерінің бірі – оқытудың жаңа технологияларын енгізу, білім беруді ақпараттандыру, халықаралық, ғаламдық коммуникациялық желілерге шығу» – деп көрсетілген. Бұл міндеттерді жүзеге асыру барысында білім ордаларында жаңа педагогикалық технологияларды пайдаланудың негізгі мақсатын айқындап алуда, яғни «берілген үлгі бойынша өнім алу», оқытудың тиімділігін, сапасын көтеру.

Сонымен, білім беруде оқытудың жаңа технологияларын қолданудың тиімділігі білім беру мазмұнының сапасын арттыруға, зерттеулер жүргізуге, әдістемелік нұсқауларды дайындауға, оқытудың дәстүрлі және жаңа технологияларын кіріктіріп білім беру жүйесіне енгізуге бағытталған үдеріс ретінде қарастыруға болады. Өйткені білім беруде жаңа оқыту технологияларын қолдану қоғамның сұраныстарын қанағаттандыратын білім беру сапасының тиімділігін арттыру болып саналады.

Оқыту үрдісінде оқыту әдістерін тиімді пайдалану, білім беру жүйесін тұтастай жаңа оқыту технологиясын енгізу оқыту процесінде толыққанды дамуына мүмкіндік жасайды. Оқыту процесінде компьютерге негізделген жеке әдістемелер оқу мақсаттары мен жағдайларына байланысты тиімді қолданылуы қажет. Осылайша жаңа технологиялардың дамуы жаңа әдіс-тәсілдердің пайда болуына көмектеседі және сонымен бірге оның сапасын жоғарылатады. Әр түрлі пән сабақтарында жаңа технологияны пайдалану білім мазмұнын жаңартумен, ақпараттық ортаны қалыптастыруымен, сондай-ақ сапалы білім беру мүмкіндігінің жоғары болуымен ерекшеленеді.

**Р. РЫСҚАЛИЕВА,
С. РОМАНОВА,**

химия және химиялық технология факультетінің оқытушылары

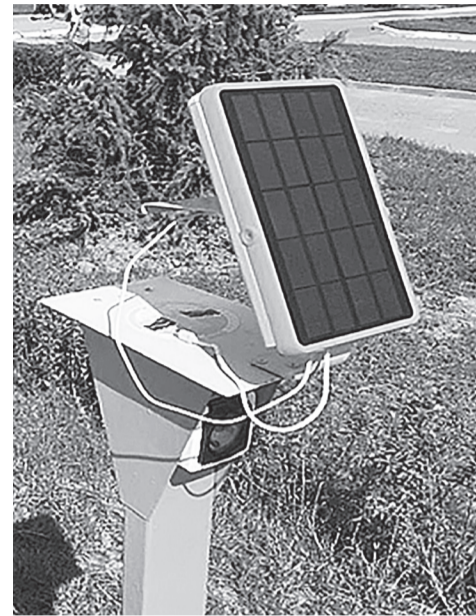
В эпоху, когда энергетические проблемы имеют решающее значение для нашего будущего благополучия, грамотность данной сферы является жизненно важной частью принятия здоровых, долгосрочных решений. На сегодняшний день наиболее целесообразным решением является использование так называемой «зеленой энергетики».

НА ПУТИ К ЭНЕРГИИ БУДУЩЕГО

В странах Европейского Союза все большее внимание уделяется внедрению новых технологий, основанных на использовании возобновляемых источников энергии, которые, в свою очередь, призваны радикально сократить выбросы вредных веществ в атмосферу. Использование «чистых» источников энергии жизненно важно для борьбы с изменением климата и ограничением его самых разрушительных последствий.

В виду того, что предприятия энергетического сектора Казахстана являются самым крупным источником загрязнения атмосферы, Казахстан с недавнего времени также начал постепенный переход на использование альтернативной энергетики. Прогресс возобновляемой энергетики в Казахстане может быть достигнут при условии изобретения новых методов и технологий учеными нашей страны.

Особое внимание хочется уделить участию молодежи, заинтересованной в поиске новых идей, на пути к «чистой» энергии. Однако, стоит отметить, что для формирования специалиста также необходимо и само участие университета в данной сфере. Так, КазНУ им. аль-Фараби, являясь самым активным приверженцем альтернативной энергетики, с каждым годом делает новые шаги в реализации проекта «Зеленый мост», созданного по инициативе Первого Президента страны Нурсултана Назарбаева в 2010 году. На самой главной научной выставке «EXPO-2017» университет представил множество проектов ученых и студентов по энергетике будущего. В преддверии праздника науки Ректор КазНУ им. аль-Фараби Галимжаир Мутанов презентовал Центр «Зеленых технологий», что укрепило позицию вуза в отношении практического использования новейших технологий. Следующий год для КазНУ ознаменовался входжением в ТОП-200 самых экологичных университетов мира.

Энергия возобновляемых ресурсов используется в КазНУ и в повседневной жизни студентов. Сегодня, гуляя по студенческому городку вдоль аллеи, можно заметить уличные фонари, горящие при свете дня. Также возле скамеек установлены розетки и подставки вместе с USB-кабелями, предназначенные для заряда электронных устройств.

Энергия – это золотая нить, которая связывает экономический рост, социальную справедливость и экологическую устойчивость. На сегодняшний день можно сказать, что КазНУ им. аль-Фараби проводит целенаправленную работу по внедрению «зеленых» технологий и использованию передовых достижений науки в повышении энергоэффективности в Республике Казахстан.

Аяғоз КАБДРАХМАНОВА,
*магистрант 2-го курса кафедры
теплофизики и технической физики*

ОДИН ПОЯС – ОДИН ПУТЬ

Возрождение Шелкового пути все больше привлекает внимание международного сообщества. Этим проектом интересуются не только политики и бизнесмены крупных логистических компаний и разных экономических структур: академическая среда Казахстана и Центральной Азии активно вовлечена в изучение инициативы китайского лидера Синь Цзи Пиня «Один пояс – один путь».

Таким образом, страны Запада поворачиваются к Востоку и узнают регион Центральной Азии в новом ракурсе, а именно, через экономические проекты нового Шелкового пути. Благодаря этому, усиливается процесс сближения и взаимного познания народов, обществ, стран. Это видно и на уровне студенческой жизни.

Так, студенты факультета международных отношений КазНУ им. аль-Фараби встретили ребят из Оснабрюкского университета прикладных наук (Германия), которые приехали в Казахстан с целью снять документальный фильм об экономическом поясе Шелкового пути и выяснить, как данная инициатива влияет на экономические, культурные и логистические отношения стран-участниц этого проекта.

В рамках визита юные исследователи встречались с представителями общественности, преподавателями и студентами КазНУ Гаухар Мурзаевой,

Анастасией Гончаровой и Ширингуль Каримовой, взяли интервью у директора Центра германских исследований при факультете международных отношений профессора Мары Шаукатовны Губайдуллиной.

В составе трех групп ребята смогли охватить три рабочих направления: столицу Казахстана – Нур-Султан, жемчужину Заилийского Алатау – Алматы, а также маршрут Шёлкового пути из Шанхая в Казахстан.

Студенты КазНУ, принимавшие участие во встречах, включены в проект и будут проводить исследования экономического пояса Нового Шёлкового пути с разных теоретических и эмпирических точек зрения. А в фокусе их анализа находится практическое разрешение конфликтов между странами, расположенными на нём, и их проектными решениями.

Соб.к.к.рр.

Т.Қатаевқа - 100 жыл

Жуырда университетімізде еліміздегі білім мен ғылымның ұйымдастырушы, әрі жоғары білім саласының білікті жетекшісі, соғыс ардагері, мемлекет және қоғам қайраткері Тұрғанбек Қатаевтың 100 жылдығына арналған ғылыми-практикалық конференция болып өтті. Конференцияны университет ректоры, академик Ғ.Мұтанов кіріспе сөзбен ашты. Конференция жұмысына Т.Қатаевтың ізбасарлары, шәкірттері, ғалымдар, студенттер қатысты.

ҚАЙРАТКЕР

Т. Қатаев 1919 жылы 14 қыркүйекте Алматы облысы Іле ауданы Әли ауылында дүниеге келген. Отбасының тұңғышы болғандықтан даланың және үйдің қара жұмыстарына ерте араласып, балалық шақтың не екенін білмей өседі. Ол өзінің естелік кітабында: «Маған 8 жасымнан бастап жұмыс істеуіме тура келді. Байлардың қозылары мен бұзауларын бағып, өз нанымды өзім тауып жедім, анама көмектестім», - деп еске алады.

Одан кейін кейіпкеріміздің өте есте қалғаны елімізде жүргізілген ұжымдастыру мен одан кейін іле-шала 1931-1932 жылдары болған жаппай аштық еді. Аштықтан Түрекеңнің әкесінің екі ағасы, олардың біреуінің ұлы, әпкесі мен қарындасы қайтыс болады. 1932 жылдың қысында жан сақтау үшін Түрекеңнің анасы балаларын жетектеп Алматыға келеді.

Түрекеңнің жастайынан табандылығы мен қайсарлығы, алға қарай ұмтылысы оны 12-13 жасында Қазақ АКСР-ның төрағасы Ораз Исаевқа алып барады. Бірнеше күн төрағаға кіргізбесе де, ол алған бетінен қайтпайды. Ақыры оны төраға көмекшілерінің бірі қабылдап, ауылшаруашылық техникумының дайындық бөліміне түсуге жолдама береді.

Тұрғанбек Қатаевтың азамат, тұлға болып қалыптасуына әсер еткен жағдайға - 1939-1941 жылдар аралығында әскер қатарында қызмет етуі мен 1941-1944 жылдары Ұлы Отан соғысының алапат майданының алдыңғы шебінде жаумен бетпе-бет келуі жатты.

Түрекең өзінің құрдастарымен бірге 1939 жылы іскер қатарына шақырылып, Ташкент түбіндегі Шыршық қаласында артиллериялық бөлімде қызмет атқарады. Ол ефрейтор атағын алып, ВКП(б) қатарына кандидат болып қабылданады.

1941 жылы Түрекең қан майданға ефрейтор атағымен атқыштар ротасы командирінің саяси істер бойынша орынбасары (замполит) міндетін атқарушы ретінде кіреді. Бірнеше рет рота жаумен ашық ұрысқа қатысады. Көп ұзамай Т.Қатаев взвод командирі ретінде қызмет ете бастайды. Бірнеше рет ротасымен жау қоршауынан шығып, негізгі бөлімге қосылады.

Қайта жасақталған әскери құрамада артиллериялық бөлімше командирі ретінде Т.Қатаев Мәскеуді қорғауға, одан кейінгі кеңес әскерінің Мәскеу түбіндегі қарсы шабуылдарына қатысып, бірнеше қалаларды азат етеді.

1942 жылдың 14-15 тамызындағы Ржев бағытындағы шайқаста политрук Т.Қатаев ротаны шабуылға көтеріп, немістермен қоян-қолтық айқасқа түседі. Әскер тапсырма орындалып, деревняда жаудан азат етіледі. Жараланғанына қарамастан ротаны басқарады. Осы ерлігі үшін жауынгерлік «Қызыл Ту» орденімен марапатталады. Политрук Т.Қатаев ротадағы жалғыз қазақ ұлтының өкілі болып, қайсарлығы мен өжеттілігі үшін бүкіл ротаның жеке құрамы арасында жоғары беделге ие болады.

Көп ұзамай Қ.Қатаевты жоғары басшылық атқыштар баатальонының комиссарларын даярлайтын курсқа жібереді. 1943 жылдың көктемінде оны аяқтап, аға лейтенант атағымен Т.Қатаев Батыс майданындағы 25-танк армиясының жеке барлау батальонының комсоргы болып тағайындалады.

1943 жылдың жазының соңында

Т.Қатаев тағы да оқуға, бұл жолы танк және танк әскери бөлімдерін басқару курсына, Ташкентке жіберіледі. Оқудан соң тағы да майдан, ұрыстар күтіп тұрды. 1944 жылы екінші ауыр жарақаттан соң госпитальда ұзақ емделеді. Ақыры, әскери медкомиссия оны 1944 жылы еліне қайтарады.

Капитан атағы бар, орденді жас жігітті жергілікті аудандық партия ұйымы бірден жұмысқа шақырып, алдымен үгіт-насихат бөліміне нұсқаушы, одан кейін парткабинет жетекшісі, одан кейін аудандық үгіт-насихат бөлімінің меңгерушісі қызметіне тағайындайды.

Қайда жүрсе де көпшіліктің көңілін тауып, олармен тіл табысып, жұмыстың көзін аша білетін жас маманды жоғарыдағылар тез аңғарып, Қазақстан Компартиясы жанындағы партия мектебіне оқуға жібереді. Оны бітірісімен Т.Қатаев Орталық Комитеттің үгіт-насихат бөлімінің меңгерушісі болып тағайындалады. Осы салада Т.Қатаев Оңтүстік Қазақстан, Павлодар облыстарында обком партияның үгіт-насихат бөлімдерін басқарады. Жұмыс істей жүре, оқуын тоқтатпайды. 1955 жылы КОКП ОК жанындағы Жоғары партия мектебін бітірсе, 1960-1963 жылдары КОКП ОК жанындағы Қоғамдық Ғылымдар академиясының аспирантурасында оқып, тарих ғылымдарының кандидаты ғылыми дәрежесін қорғайды.

Терең білім мен өмірлік тәжірибе артқан сайын Т.Қатаевтың да қызметі жоғарылай түседі. 1963-

1968 жж. Т.Қатаев Қазақстан КП ОК үгіт-насихат бөлімінің меңгерушісі, 1968-1973 жж. Алматы облыстық партия ұйымының хатшысы, 1973-1974 жж. Қазақстан КП ОК ғылым мен білім беру мекемелері бөлімінің меңгерушісі, ал 1974-1983 жж. ол ҚазКСР жоғары және арнаулы білім беру министрі болып, өте жауапты жұмыстарды орындайды.

Т.Қатаевтың мемлекеттік қайраткерлігі мен өте шебер ұйымдастырушылық қабілеті 1974-1983 жылдары ҚазКСР Жоғары және арнаулы білім беру министрі болып тұрған кезінде айқын көрінеді. Оның басшылығымен 1975 жылы-Алматы Энергетика институты, 1976 жылы-Алматы транспорт инженерлері институты мен Ақтаудағы технология және инженеринг университеті, 1977 жылы-Рудный Индустриалды институты, 1978 жылы -Т.Жүргенов атындағы Қазақ Ұлттық Өнер академиясы мен Көркем-Театр академиясы, 1979 жылы - Оңтүстік Қазақстан фармацевтика академиясы, 1980 жылы-Атырау мұнай және газ институты мен Архитектура-Құрылыс институты, 32 техникум ашылады.

Ол шебер ұйымдастырушы - ғалымдардан елімізде мықты ректорлар корпусын қалыптастырады. Ректорлар - А.Сағынов, Е.Букетов, Ө.Жолдасбеков, З.Молдахметов, К.Құнантаева, С.Байболов, Ж.Жұмабеков, Х.Арыстанбеков, Аханов, З.Қожабеков, Ғ.Жұбанова, Ш.Молдабеков, М.Жүнісбаев және тағы басқа өз саласының ірі мамандарының басын біріктіріп, олардың бәрін ортақ мүддеге - еліміздегі жоғары және арнаулы орта білім беру ісін заман талаптарына сай қарыштап дамытуға бағыттады.

2004 жылы 17 наурызда өмір өткелдерінен батыл өтіп, артында мол мұра мен жақсы істер қалдырған дара тұлға өмірден озады.

Осылайша, ел болашағы үшін жоғары және арнаулы білім беру саласында зор еңбек сіңірген Тұрғанбек Қатаевтың өмірі жастар үшін өнеге, жасаған істері үлгі болмақ, тұлғаның есімі қазақ халқының есінде мәңгі қалады дегіміз келеді.

Берекет КӘРІБАЕВ,

ҚР ҰҒА корреспондент-мүшесі, тарих, археология және этнология факультетінің профессоры, тарих ғылымдарының докторы

Түркия Республикасының Анкара қаласындағы Анкара Хажы Байрам Вели университеті Түрік халық білімі зерттеу және тәжірибе орталығына материалдық емес мәдениет мұралары музейінде ғылыми іс-тәжірибеден өту осы университеттің төрт магистрантына бұйырды.

магистранттар көптеген мәліметтермен жұмыс істеп, келешекте өздеріміздің диссертацияларымызға қолдануға мүмкіндік алдық. Анкара қаласындағы ірі тарихи орындарға арнайы мұражай карточкаларын сатып алып, Анкара қаласындағы Ататүрктің Аныткабир аталатын зиратына, ашық аспан астындағы Римма хаммамы аталатын археологиялық музейге, Анкара бекінісіне, Ататүрктің жаңа тарихи музейлерімен танысып, Мелеке Сұлтан, Хажы Байрам Велидің мешіттерінде және де Анкара қаласындағы Археология мұражайына экскурсия жасадық. Мұндай мүмкіндіктерді туғызған ең алдымен Қазақ ұлттық университеті тарих, археология және этнология факультетінің деканы, т.ғ.к., қауымдастырылған профессор Меңдігүл Ноғайбаеваға алғысым шексіз. Тек бұл төрт магистрантқа ғана емес барлық магистранттарға, осындай екі апталық ғылыми тағылымнамадан өту барысын, жоспарын Еуропаның Чехия, Италия, Испания, Венгрия мемлекеттерімен қатар, Түркияның Анкара, Ыстамбұл, Измир тағы басқа қалаларына өтуге мүмкіндігін туғызып жатқан әділ басшы десем артық болмас. Сонымен қатар археология, этнология және музеология кафедрасының профессоры, этнограф Қартаева Тәттігүл Ерсайынқызына да алғыс білдіремін. Өзімің Қазақстан тарихы кафедрасының оқытушы профессорлар құрамы мен бір жыл барысында диссертацияма үлкен жауапкершілікпен қарап, көмектескен

АНКАРАДАҒЫ ҒЫЛЫМИ ТАҒЫЛЫМНАМА

© Vladimir Trofimov

жетекші Хасанаева Лейла Мараловнаға да бас иемін.

Анкара қаласындағы Анкара Хажы Байрам Вели университеті Түрік халық білімі зерттеу және тәжірибе орталығына материалдық емес мәдениет мұралары музей тарапынан ғылыми тағылымнамадан өткенімізді растайтын сертификаттар да табыс етілді. Ғылыми тағылымнама нәтижесінде жаңа материалдармен танысып, диссертацияға қатысты мәліметтер қоры толықтырылып алдағы жұмысымыз өте жоғары дәрежеде болатынына нық сенімдімін. Өйткені

бұл жұмыс көп еңбек пен ізденістің жемісі, бұл диссертация басқаға ұқсамайтын, Қазақстан мен Түркия арасындағы байланыстың болумен салыстырмалы түрде жазылып алдағы уақытта монографияға айналуға бірден бір себеп туғызады деп ойлаймын.

Н. БЕРІКҚЫЗЫ,
тарих мамандығының
2-курс магистранты;
Ғылыми жетекшісі:
Л. ХАСАНАЕВА,
т.ғ.к., доцент

Жуырда Халықаралық Демократия күніне орай Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығының Парламентаралық Ассамблеясы Кеңесінің Хатшылығы және Демократияны, парламентаризмді дамытуды мониторингтеу және Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығының Парламентаралық Ассамблеясына қатысушы мемлекеттер азаматтарының сайлау құқықтарын сақтау халықаралық институтының ұйымдастыруымен «ТМД ПАА қатысушы мемлекеттерде парламентаризмді дамыту» тақырыбында ғылыми пікірталастар нысанында халықаралық конференция өтті.

ЖӘНІБЕК ЖАРАП ТҮР

Ғылыми дебатқа екі құрама команда қатысты. Бірінші командаға ағымдағы жылдың көктемінде ТМД-ға ПАА қатысушы мемлекеттердің жоғары оқу орындарының студенттері арасында өткізілген ұлттық кезеңінің жеңімпаздары, ал екінші команданың құрамына Санкт-Петербург қаласы

мен Ленинград облысы жоғары оқу орындары студенттерінің арасында өткен викторинаның жүлдегерлері енді.

Қарсыластар үш кезеңде тәжірибелік демократияны дамыту, мемлекеттік басқарудың парламенттік немесе президенттік түрлерінің артықшылығы, сондай-ақ қазіргі кезде әлемде

экономикалық және саяси бірігу мәселелері бойынша пікірлерін білдірді.

Конференция нәтижесі бойынша Халықаралық ғылыми пікірталастардың жеңімпазы болып Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығының құрама командасы танылды.

Дебаттағы жеңісімен қатар, Халықаралық сарапшылар тобы әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің 2 курс студенті Жәнібек Қаниятовты белсенділік танытқаны үшін, қосымша бағалы сыйлықтар мен алғыс хатпен марапаттады.

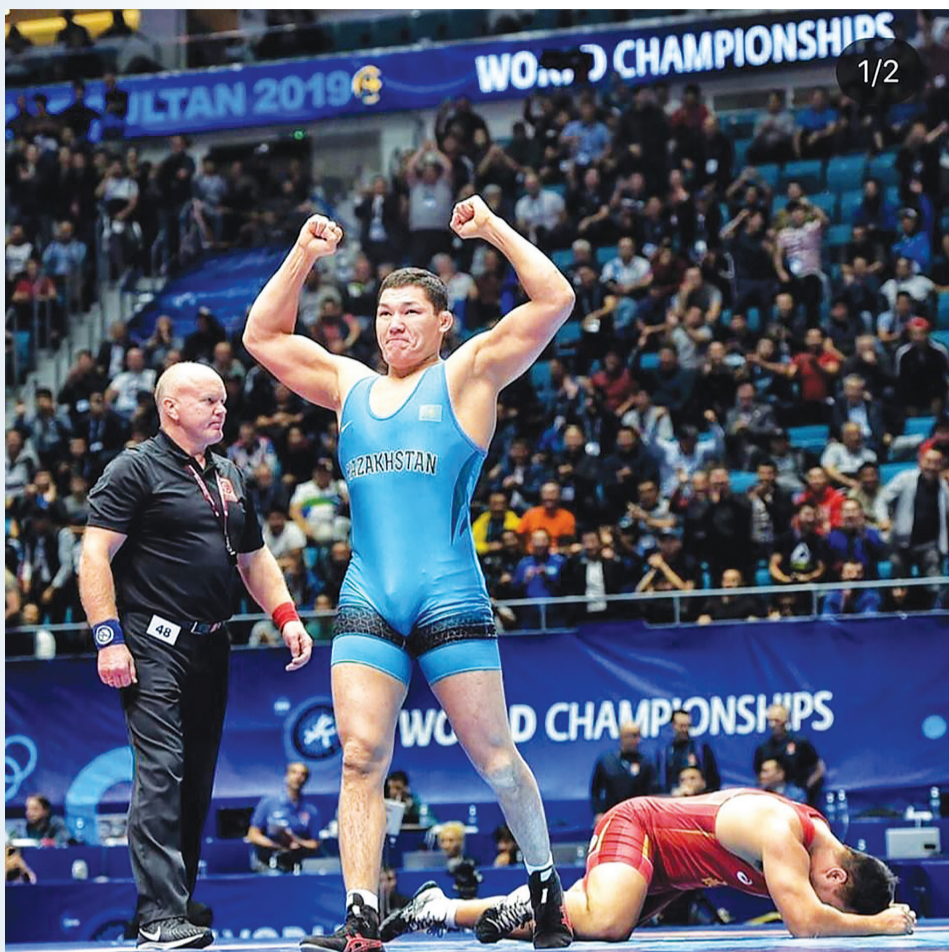
Шара соңында студентіміз Жәнібек Қаниятов сөз алып, Қазақстан Республикасының Орталық сайлау комиссиясы мен ОСК Электралды оқыту бөлімінің бас маманы Ш.Т.Шаяхметова алғысын білдірді. Келесі жылғы конференцияға Қазақстан Республикасының тәжірибесін, яғни әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің электронды базасын пайдалануды ұсынды.

Гүлжиһан НҰРЫШЕВА,
философия кафедрасының
меңгерушісі,
филос. ғ. д., профессор;
Жамила ӘМІРҚҰЛОВА
филос.ғ.к., доцент

Қиыр Шығыс кафедрасының оқытушысы Әсия Нүрелова Халықаралық Жапон қоры грантының иегері атанды

ҚазҰУ-дың медицина факультетінің 4 курс студенті Ерғали Әлішер Нұр-Сұлтан қаласында өткен еркін күрестен әлем чемпионатында үздік алты спортшының қатарынан көрінді. Спортшы 97 келіге дейінгі салмақта өнер көрсетті.

ӘЛЕМ ЧЕМПИОНАТЫНЫҢ ЖЕҢІМПАЗЫ

Ширек финалда ол Моңғолия, Ресей және тағы басқа елдерінің мықты спортшыларымен күш сынасты. Қарсыластарымен болған кездесуде қазақстандық спортшы балуандардың біліктілігінің барлық шарттарын орындап, Олимпиада ойындарына лицензиясын жеңіп алды.

Өткізілген жарыстар Токиода өтетін Олимпиада ойындарына іріктеу кезеңі болып табылады. Ұйымдастырушылардың айтуынша, әрбір салмақтағы алғашқы алты балуандар медальдардан басқа 2020 жылғы ойындарда өнер көрсету құқығына ие болады.

Айта кету керек, Қазақстан құрамасының активінде 20 лицензия бар.

Қазақстан астанасында 108 олимпиадалық квота ойнатылды. Жарысқа әлемнің 105 елінен мыңға жуық спортшы қатысып, күш сынасты.

Өз тілшімізден

ДЕНСАУЛЫҚ

Қызылша- жедел жұқпалы ауру. Негізгі белгілері; қызуы көтеріліп, қызылшаға тән теріде бөртпелер пайда болып, көзі қызарып, тыныс ағзалары зақымданады. Ауру тек науқас адамнан жұғады.

ҚЫЗЫЛШАНЫҢ БЕЛГІЛЕРІ, ӨРБУІ.

Жасырын кезеңі 9-11 күн, 15-21 күнге созылуы мүмкін. Алғашқы белгілері: қызуы көтеріліп, әлсізденіп, тамаққа тәбеті нашарлап, мұрнынан су ағып, ащы жөтел пайда болып, көзі қызарып қабынады. Одан жұмсақ және қатқыл таңдайда теңбіл (пятнистая) бөртпелер пайда болады.

Қызылша бөртпелерінің ерекшелігі бірінші күні бөртпе – бетте, мойында, екінші күні бөртпелер денеде, қол, сан терілерінде, үшінші күні балтыр, аяқтарда шығады. Бөртпелер көлемі 2 мм болып, кейде бірнешеуі бірігеді, дегенмен әрбір бөртпелер арасында таза тері көрініп тұрады. 3-4 күннен кейін бөртпелер бозарып, орны қоңырланып, жұқа қабыршықтар қалады (үнның ұрпағындай). Қызылшаға көздің қызарып, қабынуы, ірің шығып, таңертең кірпіктерін ашудың қиындығы, мойын артында, қолтық бездерінің үлкеюі, ұстағанда ауырсынуы тән. Кейде өкпеде

ҚЫЗЫЛШАДАН ЕКПЕ ҚОРҒАЙДЫ

сырыл естілуі, кейбір науқастың іші ауырып, аздап өтуі мүмкін.

Қызылшаның асқынғанында ағзаның орталық жүйке жүйесінің жұмысы зақымдалып, жүйкенің қабынуынан өзгерістер көп болады.

Аурудың алдын алу шаралары: үй жайларын жиі желдету және ылғалды тазалау, науқастарды ерте, дер кезінде анықтау (балалар, жүкті әйелдер) және егу жұмыстарын жүргізу.

Қызылша, Қызамық ауруларын алдын алу болып уақытылы егу жұмыстарын жүргізу, үйде қызылшамен, қызамықпен ауырған науқас болғанда қарым қатынасты шектеу.

2009 жылдың 30 желтоқсандағы ҚР Үкіметінің қаулысы бойынша, егу күн тізбегінде 1 жасқа және 6 жасқа толған балаларды қызамыққа, қызылшаға, паротитке қарсы егу жүргізіледі. 30 жасқа дейінгі барлық Қазақстан тұрғындары қызамыққа, қызылшаға қарсы вакцина алуға болады.

Осы жылдың қыркүйек айында 20-29 жас аралығындағы жастар арасында Қызылша мен Қызамыққа қарсы тегін екпе науқаны жүргізіледі.

Осы қыруар атқарылып жатқан егу жұмыстарына қарамастан, Алматы қаласында да бүгінгі күні қызылша аурулары тіркелуде, ауру көзі болып жан жақтан келіп жатқан егуден қалыс қалып жатқандар (егілуден бас тартқандар, дер кезінде аймақтық емханаға тіркелмегендер). Қызылша жұқпасының адам ағзасына келтіретін зардабы орасан, сондықтан да, қызылша жұқпасының белгілерін тұрғындарға жеткізіп отырмыз.

Егор ТАРКИНСКИЙ,
Бостандық аудандық Қоғамдық денсаулық сақтау басқармасы басшысы;
Меруерт ЖАНСЕЙТОВА,
эпидемиологиялық қадағалау бөлімі басшысы

P.S. ҚазҰУ-да қызылша мен қызамыққа қарсы екпе жұмыстары қалашықтағы №10 студенттер үйінің медициналық пунктінде жүргізіледі. Екпе 20-29 жас аралығындағыларға ғана салынады.
Жұмыс уақыты: 9.00-17.00.
Үзіліс: 13.00 - 14.00.

На форуме «Ұлы дала мұрагерлері», посвященном празднованию 10-летия АОО «Назарбаев Интеллектуальные школы», выступающие подчеркнули, что главным принципом стандартов образования должна быть последовательность учебного процесса, четкое видение целей и обучение практическим знаниям.

НАУЧНАЯ РАБОТА – ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНЫЙ ПОТЕНЦИАЛ

В вузах такой подход осуществляется через сочетание учебно-исследовательской (УИРС) и научно-исследовательской работы (НИРС).

Научная работа студентов занимает особое место в образовательном процессе КазНУ им. аль-Фараби и приобщение к ней рассматривается как важный интеллектуальный потенциал, позитивно влияющий на становление специалиста.

НИРС - понятие емкое и многогранное, направленное на обучение основам исследовательского труда. НИРС позволяет в полной мере реализовать полученные знания, проявить индивидуальность и творческие способности. УИРС - это рефераты, учебно-исследовательские задания, доклады, курсовые и дипломные работы, решение нестандартных задач по профессиональной тематике, при выполнении которых студенты осваивают азбуку науки. Они приобретают важные навыки исследования – умение работать с первоисточниками, самостоятельно находить и анализировать информацию по своей специальности, выдвигать гипотезу, формировать задачи исследования, определять методологию научного исследования. Элементы научных исследований присутствуют на всех этапах обучения, что формирует у студентов навыки исследователя, способствует получению глубоких профессиональных знаний.

Внеучебная НИРС активизирует и развивает исследовательские и научные способности. Студент, который занимается исследовательской деятельностью в кружках, клубах, участвует в проектах, проводимых кафедрами, как правило, в будущем посвящает себя науке. Конечно же, многое зависит от преподавателя, руководителя НИРС, насколько правильно организована работа, возможность публикации достижений, результатов исследований в научных журналах, сборниках материалов конференций, обеспечение поощрения за успехи. Хорошим подспорьем для развития интереса являются проводимые кафедрами олимпиады, предметные конкурсы и конференции.

Так, ежегодно проводимая факультетами Международная научная конференция студентов и молодых ученых «Фараби Әлемі» позволяет поделиться достижениями в научных исследованиях. В этом году почти каждый студент факультета международных отношений принял участие в конференции. Всего было заявлено 13 секций и 11 круглых столов, а также 3 конкурса-эссе: деловая интерактивная игра «Мини-модель НАТО», конкурс-эссе на темы: «ЕС и Казахстан: особенности и перспективы энергетического сотрудничества», «Центральноазиатский регион в современном мире». Тематика секций была очень актуальной. В конференции приняли активное участие студенты вузов Казахстана и зарубежных стран.

В качестве других эффективных методов и форм, активизирующих исследовательские умения и творческий потенциал студентов факультета международных отношений, можно выделить: привлечение студентов к разработке исследовательских проектов, специалистов к участию в дискуссиях, их организация и проведение. Такие методы и формы обучения способствуют развитию продуктивного мышления студентов, их самостоятельности в учении, стимулируют к выдвижению новых идей.

Дана БАЙТУКАЕВА,
ответственная за НИРС факультета международных отношений

ҚҰРЫЛТАЙШЫ:

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ:

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің ректораты

Бас редактор: Досжан БАЛАБЕКҰЛЫ
Тілшілер: Айнұр АҚЫНБАЕВА, Перизат ЖАРЫЛҚАСЫНОВА
Фототілші: Марат ЖҮНІСБЕКОВ
Корректор: Гүлмира БЕКБЕРДИЕВА, Ағила ШУРИЕВА

МЕКЕНЖАЙЫ:

050040, Алматы қ., әл-Фараби даңғылы, 71, ректорат, 11-қабат, №1104 бөлме.
Байланыс телефоны: 377-33-30, ішкі: 11-94, тікелей: 377-31-48.

Электронды мекенжай:
kazuniver2016gazeta@gmail.com

Газет редакцияның компьютер орталығында теріліп, беттелді. АҚ "Алматы-Болашақ" баспаханасында басылды.

Бағасы келісім бойынша.

Таралымы 1000 дана
Тапсырыс: №1502

- Жарияланған мақаладағы автор пікірі редакцияның көзқарасын білдірмейді.
- Редакцияға түскен қолжазба қайтарылмайды, үш компьютерлік беттен асатын материалдар қабылданбайды.
- «Қазақ университетіне» жарияланған мақала көшіріліп басылса, сілтеме жасалуы міндетті.
- Жарнама мәтініне жарнама беруші жауапты.